

Tháng Tư và chuyến ra công an

Tác Giả: Táng Năng Tán

Thứ Hai, 27 Tháng 4 Năm 2009 22:46

Ông Trần Văn Hùng là một chính khách rất tài tử, và cũng rất mạnh mẽ, trên chính trường. Không mấy ai biết rằng ông đã từng giữ những chức vụ như Thứ Trưởng, Phó Thứ trưởng, và Thứ trưởng trong thời Đá II Cộng Hoà – miền Nam Việt Nam.

Dân chúng miền đất này thường chỉ nhớ đến Trần Văn Hùng như một người lập dị. Ông hay đi làm bằng xe đạp trong thời gian là Đô trưởng Sài Gòn, và thường thoải mái nghĩ ra những câu thơ (hời) kỳ cục – thí dụ như:

Ngồi buồn gãi háng, dái lẩn tẩn...

Miền Bắc Việt Nam phần lớn quý vị chính khách đều hành nghề cách mạng một cách bí ẩn, liên lạc và chuyên nghiệp hơn nhiều. Họ cũng sành chuyện văn học, và cách họ làm thơ (học viết văn) cũng gây lỗi thói quen phê bình – cho cả đồng nghiệp.

Khi ngồi buồn, họ không gãi háng. Lúc rảnh rỗi, họ cũng không chửi viết văn hay làm thơ chửi đổng chửi thôi. Văn thơ công an khi nào cho cả những cảm xúc bình lòng, và không ít người phải mơ hay buồn! Xin đừng coi một thí dụ, một câu thơ nổi tiếng hơn, của một chính khách tầm tiếng (và tai tiếng) hơn nhiều:

Bên nghe vãn thơ vút lên cao...

Nói theo ngôn ngữ công an pháp thì tác giả câu thơ vừa dẫn, ông Hồ Chí Minh, là một người công an thực sự. Ông Trần Văn Hùng thì ngược lại. Ông công an thực sự. Nói cách khác, và nói theo kiểu miền Nam, là thơ ông chỉ là phê bình thôi!

Nghiêm túc, khôn trường, hiểu thơ và hiểu chí... không phải là quan niệm riêng của ông Hồ. Thi đua lập chí công dân Đáng, đánh cho Mỹ rút đánh cho người nhào, một người làm việc bằng hai, nghiêng đầu cho nước chảy ra ngoài... là những công việc “trên” đưa xuống và bắt buộc nước chảy (trật tự) tuân hành.

Tháng T và chuy n thuy n ra c a bi n

Tác Giả: T ng Nng T n

Thứ Hai, 27 Tháng 4 Năm 2009 22:46

Lè phè cũng không phải là thái độ sống chết có nghĩa ông Trần Văn H ng. đó là cung cách chung của họ u h t ng i dân miền Nam. Sự khác biệt giữa ông Trần Văn H ng và dân chúng, có chăng, chỉ là mức độ mà thôi.

Không mấy ngạc nhiên dân miền Nam, lúc buồn, ch u ng i gái háng (suông) như ông T ng Th ng. Th ng, h v a gái háng v a nh u lai rai vài x cho vui – n u là đàn ông. H đánh t s c, đi coi c i lu ng, học đi c m đ đ eĐ mua s u riêng ăn ch i cho đ ghi n – n u là đàn bà, đ đô th . đi H ng Kông hay Nh t B n mua đ lót và son ph n, n u là bà n. Đi buôn l u (không ch ng) n u là ông n. Và ch i t t lon, th di u, đá banh, đá bóng, đá d , đá c u, đá ki n, đá cá lia thia hay l c b u cua cá c p – n u là con nít, đ thành ph .

Chuy n đánh đ m là “chuy n riêng” của một giới ng i, t i lính. H ng ch u bom đ n, tai ng của chi n tranh là n i b t h nh riêng của m t s ng i khác n a – đám nông dân.

Nh ng chi n d ch hay phong trào hoàn thành k ho ch nh , nhi đ ng c u qu c, thay tr i làm m a, quy t tâm thu ho ch v t ch tiêu v này v n ... n u phát đ ng i miền Nam (e) s không có ng i tham gia, và tác gi c a chúng – ch c ch n – s b dân chúng cũng như báo chí ch i cho... t t b p!

Chuy n Nam – B c đánh nhau k t thúc ra sao, vào ngày 30 tháng t năm 1975, m i ng i đ u rõ. Vi t thêm n a ch cũng th a.

Cu c chi n tàn. Theo s h a h n c a quý v lãnh t (c a phe th ng tr n) thì t đây ta s xây đ ng đ t n c g p mu i n h n, ta cũng s đi t t đón đ u nhân lo i, và ta s chuy n đ i t ăn no m c m qua ăn sang m c đ p...

Chuy n dân Vi t ăn m c (sang tr ng và đ p đ) ra sao đ t t r i tính t i nh ng riêng v cách h dùng lon, thay gáo, u ng n c thì ngó b quá t n công và r t... c u k - theo nh ghi nh n của nhà văn Bùi Ng c T n:

Tháng Tư và chuyến thủy n ra c a bi n

Tác Giả: T ng Năng Ti n

Thứ Hai, 27 Tháng 4 Năm 2009 22:46

“L n v phép này Bá có thêm m t th quà đ c bi t văn minh khác: Nh ng v đ h p n c gi i khát các lo i. Các m u xanh, đ , h ng, da cam, vàng, lon Heineken, lon Coca Cola, Pepsi Cola, nh ng lon Tiger, San-Miguel, nh ng lon n c ng t đã u ng c n mà trong nh ng l n xu ng t u đi n c ngoài anh l m đ c cho vào túi ni lông mang v ... ”

“Anh V n ch n ra nh ng v đ p nh t, m i lo i m t chi c, không móp, không méo, đem ra gi ng súc r a s ch r i b y vào t . Và nh t b n v lon khác, m i chi c m t m u b o lữ tr con mài trên n n xi măng trong nhà. M y đ a tr lao vào mài theo đúng h ng đ n c a anh. Ti ng sào s o s o s o ghê ng i. Ch ng m y ch c, cái n p h p r i ra. Anh x p b n chi c v h p lên bàn, n n c i mẫn nguy n:

- Làm c c u ng n c...

“Nh ng chi c v h p trên bàn, trong t , nh ng đ u v t y c a văn minh làm nhà anh c sáng tr ng lên, khác h n m i nhà chung quanh. Nhà anh đã có h i h m c a m t th gi i khác, m t th i đ i khác khi các nhà chung quanh v n còn đang tri n miên th i làm n ng, th i lúa n c. Và đ n khi lữ tr đ c tho i mái ch i ngh ch nh ng v lon còn l i m i th t t ng b ng. Đúng là m t ngày h i...” (Bùi Ng c T n. Bi n Và Chim Bói Cá. H i Nhà Văn. Hà N i: 2008, 436 - 437).

Đi u ki n s ng, cũng nh ni m vui “t ng b ng” trong “ngày h i” c a dân Vi t, nh v a đ c mô t – đ ng nh – có làm cho m t s ng i c m th y b t an, ho c không đ c hài lòng cho l m. Tác ph m Bi n Và Chim Bói Cá (trong m t bu i h i th o, do công ty Nhã Nam t ch c, vào ngày 20 tháng 3 năm 2009) đã đ c “bình” và “phê” nh sau:

“... chi ti t r t quan tr ng trong ti u thuy t. Nh ng đ a quá nhi u chi ti t mà ch a đ c t ch c m t cách ch t ch nh Bùi Ng c T n, theo anh không h n đã là m t thành công. Thanh S n cũng nh n m nh, s ng n ng n c a chi ti t khi n đ c gi r t khó đ c, r t m t đ đ c đ n nh ng dòng cu i cùng.”

Có l , ng i ta ch c m th y b t m t (và th phào nh nh m) khi Hà Linh – ng i vi t bài t ng thu t th ng đ n – cho bi t thêm r ng “Bi n và chim bói cá l y b i c nh th i bao c p.” Đó là m t th i đã qua.

Tháng Tư và chuyện thuyển ra cửa biển

Tác Giả: Táng Năng Tián

Thứ Hai, 27 Tháng 4 Năm 2009 22:46

Thiät là mäng hät län!

Läch sä đã sang trang. Chuyện cũ u cũ nh, bon chen, cäy cäc, vay mượn, chäy chät cho có cä häi đäc bäc xuäng täu viän đäng - làm mät chuyện viän du - đi đän nhäng chân träi xa lä (đä mang vä nhäng cái chai và lon.. räng) không còn phäi là... đäc quyän cũ a riêng mät giäi i ngäi nào näa.

Hai muäi năm sau, kät lúc “Đäng däng cũ m và quyät tâm đäi mäi,” vào năm 2006, Thä Täng Nguyän Tän Däng còn län tiäng hô hào toàn dân “häy bäc ra biän län.” Mänh län cũ a ông đã khiän cho đä luän (hät säc) xôn xao và (vô cùng) phän kích – trong mät thäi gian rät dài – qua điän đän Vän Ra Biän Län, trên Tuäi Trä Online.

Räi vài năm sau näa, sau khi thuyän (đã) ra cũ a biän, cuäc säng – xem chäng – cũng không khác träc là bao. Häy thä đäc mät đän văn khác, cũ a mät ngò i viät khác, vä sinh hoät cũ a mät vùng đät khác – Viät Nam – bây giä :

“Cä bän xôn xao khi thäy ngäi lä xuät hiän. Đäm trä con häu hät không quän áo, hoäc trên mình chä mang mät trong hai thä, mät mäy chúng trông bän thäu, lem luäc và chi chít vät ruäi vàng bä chó cũ n...”

“Tôi häi thăm đäng đän nhà mäy giáo viên cũ m bän, nhäng chäng có ai biät nói tiäng Kinh cũ . Nhìn vä phía cuäi bän, tôi bäng thäy mät lá cũ đä bay phäp phäi, đoán räng đäy chäc là khu väc läp häc, tôi läi näng nä lê bäc vä phía đó.”

“Mäy thäy cô giáo thäy tôi xuät hiän, hä không khäi ngäng. Väi hä, sä xuät hiän cũ a ngäi Kinh cũ bän biên giäi này hình nhä hiäm läm... Có lä cũ c säng ngäi dân täc La Hä Pa cũ cũng đän giän nhä chính nhäng ngò i nhà mái tranh vách phän cũ a hä. Đän giän đän lo ngäi nhä nhäng liäp phän cũ rung lên bän bät bäi gió räng.”

“ä nhäng túp läu bé nhä đän chät chäi vì quá đäng ngäi đó, mäi näi läi có mät câu chuyện vä hoàn cũ nh và nhäng sä phän con ngäi. Cuäc säng cũ a mäi gia đäng ngày hai bäa sáng, täi phäi lät đä mät cách dät väi canh sän, ngä đä, còn mäng và rau sän thì đäng nhä ngä trä

Tháng T và chuy n thuy n ra c a bi n

Tác Giả: T ng Nng Ti n

Thứ Hai, 27 Tháng 4 Năm 2009 22:46

---

b a ă... đ có m t n i c m đ n s n cũng h t s c khó khăn! (“Th ng L m Nh ng Búp Non Trê Cành,” M nh Hà, phóng viên TTXVN t i Lai Châu).

- Thôi ch t m ! V y là khi t u h th y – vì lu bu nhi u chuy n quá – Đ ng và Nhà Nu c đã quên (hú) nh ng ng i dân i mi n sâu, mi n xa, mi n r ng núi m t r i. Đúng không?

- D , th a không! C đ ng còn đang đ ng (lóng ngóng) trên b , ch đâu có riêng chi m y đám dân thi u s .

Trong m t cu c ch t v n dành cho nh ng đ i bi u qu c h i (đ c đ c v vnexpress.net vào hôm 17 tháng 11 năm 2007) B Tr ng Nông Nghi p Cao Đ c Phát cho bi t i thôn quê “v n còn hàng trăm nghìn đ ng bào ch đ c ă c m khi ngày i , ngày t t, khi b i m!”

Nh v y là đám nông dân, i mi n xuôi, cũng b b i luôn!

- H đông quá nên mang theo (e) quá t i chng?

- Th còn đám th dân?

RFA, nghe đ c vào hôm 23 tháng 3 năm 2009, có bài t ng thu t nh sau:

“S li u c a B Lao Đ ng-Th ng Binh-Xã H i h i cu i tu n qua cho hay ng i m t vi c làm c a c n c do kh ng ho ng kinh t hi n vào kho ng trên 2 tri u.”

“Đánh giá c a gi i chuyên gia kinh t cho r ng con s th t s còn cao h n nhi u, vì th ng kê c a B không k nh ng ng i th t nghi p trong các lãnh v c không chính th c t i thành ph nh bán hàng rong và ch y xe thuê...”

Tháng Tỵ và chuyến thuyên ra cù a biển

Tác Giả: Táng Năng Tián

Thứ Hai, 27 Tháng 4 Năm 2009 22:46

“Ít tuán trác, Hiáp Hái Các Làng Nghá Viát Nam cánh báo là ngày càng có thêm lao đáng trong ngành thá công nghá bá mát viác làm và khoáng 5 triáu nhân công ngành này đang phái đái đián vái nguy cá thát nghiáp nái trong năm nay.”

Chá có đám công nhân viên nhà nác á thành thá là khái lo thát nghiáp. Há chá lo không biát xoay sá ra sao đá có thá sáng láng thián vái đáng láng (táng tráng) nhá hián tái.

Nói tóm lái – và ván nói theo kiáu mián Nam – là thuyán đã ra cáa bián ... mình ênh! Nhác đán mián Nam, tôi lái chát nhá đán nháng chuyán táu (bay) vái vá rái khái Sài Gòn – vào tháng Tá, hán ba muái năm trác – năm 1975. Trên mát sá nháng con táu này chá có quý ông quý bà tai to mát lán (cùng vái cáa cái, thân nhân và gia nhân cáa há) mà thôi.

Bây giá, sau khi bác ra bián lán, kiám điám lái cũng chá tháy duái thuyán không có ai khác – ngoài nháng ká cám quyán, cùng vái hành lý, thân nhân và gia nhân cáa há. Thuyán đi càng xa, khoáng cách giàu nghèo (rá ràng) càng ráng. Ông bán Lê Dián Đác gái đó là sá đáu cáng thái ván ra bián lán.

Phái đát cá dáy Tráng Sán, phái hy sinh đán cái lai quán, và hàng chác triáu máng ngái – thuác máy thá há ká táp nhau – chá đá đái láy sá đáu cáng nhá thá thì (đ... má) không chái thá sao đác. Còn làm sao khác, ngoài vá váng tác chái thá thì (đ... má) nói thiát là tui... không biát!